

OBSAH

I. Hláskosloví.

a) *ú—ů*

1. V horách	5
2. Na moři	5
3. Odvodňování	5
4. Úspěch	6
5. Cesta k úspěchu	6
6. Spoř	6

b) *je—ie—ě.*

7. Objednávka	6
8. O jmeninách	7
9. Na střední škole	7
10. O sídlech lidské vzdělanosti	7

c) *Spodoba souhlásek.*

11. Trh	7
12. První sníh	8
13. Obchod	8
14. Trosky	8
15. Zrnka	9

d) *Kmenové y a i.*

(by—bi)

16. Přísloví	9
17. Přísloví	9
18. Přísloví	9
19. Jak bydleli měšťané středověkých měst (podle Wintra)	10

(ly—li)

20. Z mudrosloví našich předků	10
--	----

21. Z mudrosloví našich předků	10
22. Lyže	10

(my—mi)

23. Zrnka	11
24. Zrnka	11
25. Zrnka	11
26. Myška v mydlárně	11

(py—pi)

27. Pro život	12
28. Pro život	12
29. Ráno	12

(sy—si)

30. Z našich přísloví	12
31. Z našich přísloví	13
32. Z našich přísloví	13
33. Zimní den	13

(vy—vi)

34. Několik přísloví	13
35. Několik přísloví	13
36. Několik přísloví	14
37. Vytrvalost	14
38. Na výměnku	14

(zy—zi)

39. Hlasy moudrosti	14
-------------------------------	----

e) *Cvičení souhrnná.*

40. Slova souzvučná	15
41. Hříčky	15

42. Nový byt	16	Vrby)	18
43. Nepříjemné setkání .	16	51. Na obhlídce. (Podle	
44. Večer (Podle Mrštíka)	16	Jandy	19
45. Hon (Podle Mrštíka)	17	52. V březnu. (Podle	
46. Před doupětem (Podle		Jandy)	19
Thompsona)	17	53. Na čekané	19
47. Na lovu (Podle		54. Hlemýžď a kobylka.	
Thompsona)	17	(Podle Hrušky)	19
48. Babička (Podle Ho-		55. Strašidlo	20
lečka)	18	56. Návrat. (Podle	
49. Cesta do školy	18	Zeyera	20
50. Myslivna (Podle		57. Po žních	21

II. Podstatná jména.

A. Podle vzorů.

a) *Had.*

58. Několik přísloví . . .	22
59. Na jaře	22
60. V zimě	22
61. Šelmy	22
62. Ze zápisníku cestova-	
telova	23
63. Na podzim	23
64. Zvířata	23
65. Přátelé a nepřátelé	
rolníkovi	24
66. Škůdcové	24

b) *Sud.*

67. Hrst zrněk	24
68. Osudy stromů	24
69. V Praze	25
70. Sklizeň	25

c) *Oráč—meč.*

71. Přísloví o přátelích .	25
72. O obyvatelích země .	26
73. O velikých podmani-	
telích	26
74. Polní cvičení	26

d) *Žena.*

75. Hrst pravd	26
76. Z lidové moudrosti .	27
77. Vrby	27
78. Řepa	27

e) *Duše.*

79. Ze života pro život .	27
80. Z našich přísloví . .	28
81. Pravidlo. (Loriš) . .	28

f) *Dlaň—kost.*

82. Přísloví	28
83. Pro život	28
84. Na hrázi rybníka . .	29
85. Trhy v Chrudimi . .	29

g) *Město—moře.*

86. Z lidové moudrosti .	29
87. Řeka	29
88. V zámku	30

h) *Znamení.*

89. Několik pravd	30
90. Na dříví	30

91. Náš průmysl	30
92. O našem zemědělství	31

i) *Podstatná jména
odchylná.*

93. Přísloví a pořekadla	31
94. Myšlenky a rady	31
95. Lidé	32

B) *Podle pádů.*

a) *2. pád jednotného čísla.*

96. Smutný kraj. (Podle K. Čapka)	32
97. Z přísloví	32
98. Zdravotní pravidla	32
99. Život severanů. (Po- dle Hanzlíka)	33

b) *3. a 6. p. j. č.*

100. Několik myšlenek	33
101. Pocestný	33
102. Několik přísloví	33
103. Z básní (Vrchlický, Neruda, Erben)	34

c) *4. a 7. p. j. č.*

104. Plody	34
105. V naší zahrádce	34
106. Myšlenky moudrých lidí	35
107. Zahradník	35

d) *1. p. množ. čísla.*

108. Polní hospodáři	35
109. Zvířata a počasí	35
110. Hmyzové	36
111. Z poesie (Čelakovský, Mácha, Erben)	36
112. V zátiší	36
113. Pod rovníkovým ne- bem. (Podle Basla)	37

e) *2. a 3. pád množ. čísla.*

114. Hory v teplém pásu (Podle Hanzlíka)	37
115. Na pobřeží Středo- zemního moře	37
116. Užitek lípy	37
117. Rada (Zíbrt)	38

f) *6. pád množ. čísla.*

118. Mrzne	38
119. Město	38

g) *4. a 7. p. množ. čísla.*

120. Náboženství našich předků	39
121. Výroba cukru	39
122. Co lidé jedí (Podle Špaldáka)	39
123. Jak se upravují po- krmy (podle Špaldá- ka)	40
124. Ježek	40
125. Zmatek. (Sv. Čech)	40

h) *1., 4. a 7. p. množ. čísla.*

126. Tetřevi	41
127. Jestřábi. (Podle Rei- niše)	41
128. Pohroma	41
129. Tajga. (Podle Duriše)	42

C. *Cvičení souhrnná.*

130. V době strojů	42
131. V lese. (Podle Mrští- ka)	42
132. Ve středověké Praze. (Podle Sv. Čecha)	43
133. Zmije. (Podle Staré- ho)	43
134. V asijských stepích. (Podle Vlacha)	43
135. Stařeček	43
136. Krupobití	44

137. Člověk a příroda . . .	44	140. V národním museu . . .	45
138. Noc. (Podle Aula) . . .	44	141. V zoologické zahradě . . .	45
139. Příbram. (Podle Bouš- ky)	44	142. V našem kraji	45
		143. Knihy	46

III. Přídavná jména.

a) *Přídavná jména tvrdého zakončení.*

144. Řada přísloví . . .	47
145. Domácí cvičení . . .	47
146. Několik pravd . . .	47
147. Přísloví a pořekadla .	47
148. Domácí cvičení . . .	47
149. Chovej se slušně! . .	47
150. Chovejte se slušně .	48
151. V polích přede žněmi	48
152. Dbejte čistoty kuchyň- ského nádobí! (Podle Špaldáka	48
153. Na Hané (podle Zá- branského)	49
154. Rybník	49
155. Konec (Podle Mrštíka)	49
156. Ostrov. (Podle Keller- manna)	49
157. Krásy země	50
158. Horská silnice. (Po- dle Durycha)	50
159. Na severu	50
160. Ve žních	51
161. Ze života v trávě. (Po- dle Thomayera) . . .	51

b) *Přídavná jména měkkého zakončení.*

162. Několik přísloví . . .	51
163. Bezzemek	52
164. Ranní koncerty . . .	52
165. Noční hlasy	52
166. Medvědí hostiny. (Po- dle Thompsona) . . .	52

167. Ve stínu sosen. (Podle Jandy)	53
168. Člověk a živočišstvo. (Podle Gregra)	53
169. Samojedi. (Podle Nam- sena)	53

c) *Přídavná jména neurčitá.*

170. Řada přísloví	54
171. Druhá řada přísloví .	54
172. Z Kytice	54

d) *Přídavná jména přivlastňovací.*

173. Z našich přísloví . . .	54
174. Na pastvě	55
175. Na návsi	55
176. Na sv. Mikuláše . . .	55
177. Z našich dějin	56
178. Holečkovi Naši	56
179. Naše obrození	56
180. Římská republika . . .	57
181. V továrně	57
182. Z dějin Vyšehradu .	58

e) *Stupňování přídavných jmen.*

183. Slunce	58
184. Hrst přísloví	58
185. Hlas moudrosti	59
186. Na cestu životem (Marden)	59
187. Zajímavosti	59
188. Jihočeská krajina. (Šubert)	59

f) *Cvičení souhrnná.*

189. Lov na raky	60
190. V horách	60
191. Na tundře	60
192. V rákosí. (Podle Jandy)	61

193. Když počínala sklizeň. (Podle Jandy)	61
194. V podzimu. (Podle Jandy)	61
195. Na louce (Podle Mrštíka)	61

IV. Zájmena.

A. Osobní.

a) *Já, ty—my, vy.*

196. Řikadla a přísloví	63
197. Hádky	63
198. Po prvé ve škole. (Podle Jiráska)	63
199. Dopis	63
200. Ze vzpomínek sirotkových	64
201. Jan Neruda o sobě	64
202. Z národních písní	64
203. Pamatuj!	65
204. Věkové mluví (Vrchlický)	65

b) *Ona.*

205. Říkaneky a písničky	65
206. Přísloví	66
207. U syna	66
208. Naše třída	66
209. Rodná ves	66
210. Alois Jirásek o své matce	67
211. Hospodář a jabloň. (Podle Herbena)	67
212. Hospodář a jabloně	67
213. Třešnička (Podle Herbena)	67
215. Zaměstnání — práce	67
216. Pravda	68
217. Slepá liška	68
218. Stařenčina nehoda	68

c) *Oni—ony—ona.*

219. Pavouci	68
220. Vrány	69
221. Středověká města	69

B. Přivlastňovací.

a) *Můj—tvůj—svůj.*

222. Zaječí stesky	69
223. Několik přísloví	69

b) *Náš—vás.*

224. Naši pěvci	70
225. Několik myšlenek	70
226. Z našich písní	70
227. Přání	70

c) *Její—jejích—jejich.*

228. Člověk a země	71
229. Řeka	71
230. Miluj svou matku!	71
231. Miluj své rodiče!	71
232. Babička a vnučka	72
233. Naše vlast	72
234. Myšlenky	72
235. Palma	72
236. Palmy	73
237. Život břízy na severu. (Podle Jandy)	73
238. Život bříz na severu	73
239. Obyvatelé hlubin. (Širým světem)	73

C. Úztažná.

Jenž.

240. Jakého muže potrebuje národ?	73
241. Jakých mužů potrebuje národ?	74
242. Jaké ženy potrebuje národ?	74
243. Jakých žen potrebuje národ?	74
244. Zrnka	74
245. Pravdy	74
246. Z Bejrutu do Damašku	74

D. Cvičení souhrnná.

247. Myšlenky	75
248. Domov a svět	75
249. Matka	75
250. Naše čítanka	76
251. Holanďané	76
252. Rostliny	76
253. Písečné přesypy	76
254. Minulost. (Podle Pe-kaře)	77
255. Bližní. (Podle K. Čapka)	77
256. Vlast	77
257. V cizině. (Podle Zeyera)	78

V. Číslovky.

258. Hrst přísloví	79	260. Mnoho—málo	79
259. Věk zvířat	79	261. Všechno	79

VI. Slovesa.

A. Přítomný čas.

a) Oznamovací způsob.

262. Co vypravuje ježek ze svého života	81
263. Z moudrosti našich předků	81
264. Několik pravd	81
265. Hříčky	82

b) I. os. j. č. a 3. os. m. č.

266. Diktát	82
267. Dobrodiní listnatých stromů	82
268. Jak pečují o své zdraví?	82

269. Domácí úkol	83
------------------	----

c) 3. os. množ. čís.: í—ejí.

270. Pravdy	83
271. Z jara. (Podle Mrštíka)	83
272. U jezu	83
273. Domácí úkol	83

B. Příčestí minulé—shoda přísudku.

274. Vrabci a vlaštovky	84
275. Na spaleništi	84
276. Rybolov	84
277. Na houbách	84
278. Vítr	85

279. Jarní práce v parku	85
280. Oráč se dočkal chle- ba. (Květen)	85
281. Život na louce	85
282. Letní jitro	85
283. V zimě	86
284. Zahradníci v prosin- ci. (Podle K. Čapka)	86
285. Zahradníkovy pomoc- nice v prosinci	86
286. Před odjezdem vlaku	86
287. Kutná Hora	87
288. Nedělní odpoledne	87
289. Za jarního večera	87
290. Spánek. (Vrchlický)	87
291. Jitro v lese	88
292. Když přišlo jaro	88
293. Když se k nám vra- celi pěvci. (Podle Sta- rého)	88
294. Na přelomu	88
295. Západ. (Podle Mrští- ka)	89
296. Živočichové na jaře. (Podle Starého)	89

C. Podmiňovací způsob.

297. Kdyby	89
298. Kdyby	89
299. Dědečkovu přání	90

D. Slovesné třídy.

a) I. třída.

300. Nésti	90
301. Títi—tříti	91
302. Krýti	91

b) II. třída.

303. Minouti—Tisknouti	91
----------------------------------	----

c) III. třída.

304. Uměti—trpěti	92
-----------------------------	----

d) IV. třída.

305. Souditi	92
306. Požár	93

e) V. třída.

307. Konati	93
308. Krájeti	93
309. Kázati	93
310. Dráti	94
311. Přáti	94

f) VI. třída.

312. Kupovati	94
-------------------------	----

E. Cvičení souhrnná.

313. Z básní	94
314. Prší. (K. Čapek)	95
315. Návrat jara. (Podle Mrštíka)	95
316. Železný obr. (Podle Mareše)	95
317. Železní obři	96
318. Slavík. (Podle Jandy)	96
319. Sněží. (Podle Jandy)	96
320. Za deště. (Podle Jan- dy)	96

VII. Příslovce.

321. Dopoledne	97
322. Sněženky	97
323. Rek a liška	97
324. Užívej dobře času!	98
325. Na bludné cestě	98

Stupňování přísloví.

326. Doma	98
327. Přes překážky k cíli	98

VIII. Předložky a předpony.

<i>S—z—uz.</i>		
328. Po dešti	100	330. Stěhování 100
329. Stavba	100	331. Z jara. (Podle Mrští- ka) 101
		322. V listopadu 101

IX. Spojky.

<i>a) Souřadicí.</i>	<i>b) Podřadicí.</i>
333. Myšlenky 102	335. Několik zrněk 102
334. Příslloví 102	336. Několik pravd 102

X. Cvičení opakovací.

337. V jeseni 104	351. Africký trh. (Podle Němce) 109
338. Před vánoci 104	352. Na Třebonsku 109
339. Datli. (Podle Jandy) 104	353. V zahrádce. (Podle Mrštíka) 110
340. Jak lidé bydlí. (Podle Hanzlíka) 105	354. Procházka lesem . . . 111
341. Příroda živitelka. (Podle Hanzlíka) . . . 105	355. Procházka lesem . . . 111
342. Tropický prales. (Po- dle Franka) 106	356. Zima v Krkonoších. (Podle Boušky) 111
343. Ve stepi. (Podle Aula) 106	357. V Karpatech. (Podle Olbrachta) 111
344. V přístavě. (Podle Du- rycha) 107	358. Duby. (Podle Jandy) 112
345. Časy se mění. (Podle Bartoše) 107	359. Dva umělci. (E. Pro- cházka) 112
346. Mongolové. (Podle Dvořáka) 107	360. Borůvky. (Podle Hrušky) 113
347. Na Ceyloně. (Podle Francka). 108	361. Drobnosti 113
348. Americký národní park. (Podle Francka) 108	362. Pouto. (F. Procházka) 113
349. V Japonsku. (Podle Francka) 108	363. Růže a šípek. (Podle Hrušky) 114
350. Kaferské osady . . . 108	364. Lykožrouti. (J. F. Hruška) 114
	365. Kavkaz. (Širým svě-

tem)	114
366. Na širé Rusi. (Širým světem)	115
367. Z lovcových zápisků	115
368. Jak loví soboly. (Ši-	

rým světem)	116
369. Letadla	116
370. Jitro v horách. (Podle Durycha)	116

XI. Rozdělovací znaménka.

1. Čárka.

A. Mezi stejnorodými částmi věty.

a) Mezi podměty.

371. Naše vlast	118
372. U nás doma	118

b) Mezi přísudky.

373. Mravenci	118
374. Z básní	119

c) Mezi předměty.

375. Zpracování železa	119
------------------------	-----

d) Mezi doplňky.

376. Na výletě	119
----------------	-----

e) Mezi přívlastky.

377. Pěnkava	120
378. Konec zimy	120

B. Pátý pád.

379. Několik přísloví	120
-----------------------	-----

C. U souvětí souřadném.

380. Zrnka	120
------------	-----

D. U souvětí podřadném.

381. Ve větách podmět- ných	121
382. Ve větách předmět- ných	121
383. Ve větách přívlastko- vých	121
384. Osudy pecnu chleba	122
385. Ve větách přísloveč- ných	122
386. Lev a myš. (Tolstoj)	122
387. Jazyk	123
388. Včela a čmel. (V. Za- hradník)	123

2. Ostatní rozdělovací znaménka.

389. Spící lišák. (F. Pro- cházka)	123
390. Lehkomyšlnost. (Sa- adi)	123
391. Zajíc a žába. (Srbská bajka)	124
392. Pomsta. (Východní povídka)	124
393. Konipasi. (Podle Hrušky)	124
394. Sysel a myši. (Podle Hrušky)	125
395. Na osení. (J. F. Hruš- ka)	125

XII. Velká písmena.

396. Moji spolužáci . . .	126	399. Z dědečkova kalendá-	
397. Spolkový život . . .	126	ře	126
398. V zemi Moravské . .	126	400. Evropa a její obyva-	
		telé	127